

še ni slišal nikdar. Mili glasovi mu čudno oveselé srce. Zdi se mu, da bi to godbo poslušal vse svoje življenje. Eden izmed čudnih mož veli mladeniču, naj se vsede k mizi in naj izbere jedi. Vsedejo se tudi možje. Mladenič še nikdar ni užival tako okusnih jedi in še nikdar ni pil tako dobre in sladke pijače. V živahnih razgovorih mine obed in brž se zahvali mladenič za gostoljubno postrežbo.

„Nič se ne zahvaljuj“, mu odgovori beli starec, „saj si jedel svoje jedi in pil svojo pijačo. Vse, kar je bilo in je še na mizi, vse je iz grada, ki je tvoja lastnina. Do zdaj se je godilo vse na čuden način, a od zdaj bo šlo vse naravnim putem.“

Možje vstanejo. Istočasno se zasliši drdranje voza, in kmalu se prikaže krasna kočija. Mladenič jo gleda začuden. Ko se pa ozre, ne vidi več štirih mož, pa tudi mize nikjer. Kočija se ustavi pred njim. Kočijaž stopi pred mladeniča, pozdravi ga kot svojega gospodarja in prosi, naj se vsede v voz. Mladeniču se zazdi, kakor da bi se mu sanjalo. Vsede se v zoz in po kratki, a nagli vožnji dospe na krasno livado, sredi katere se je dvigal velik in prelep grad. Pred gradom ga sprejme velika množica slug in služkinj in ga vesela pozdravi. Ginjen in srečen gre mladenič v prekrasno sobano, kjer obleče pripravljena dragocena oblačila. Mnogobrojni družini postane dober gospodar. V svoji sreči se pa vendar ne prevzame in ne pozabi svojih bratov. Dobrosrčno pozabi vse nezgode, ki sta mu jih prizadela trdosrčna brata. Vzame ju k sebi in skrbi zanju prav po bratovsko. Kmalu zaslovi mladi graščak daleč po deželi kot dobrotnik ubožcev in sirot. Hvaljen in slavljen dočaka visoko starost.

Dobro srce in nepokvarjeno dušo povsod varuje in blagoslavlja Bog.

Sredpostno sredo.

No, je bil pa že Kosmačev pôleg!“ Takó so navadno rekali ljudje, kadar se je izvedelo kaj hudomušnega in nagajivega. Ponajvečkrat so imeli prav.

Bil je pa res vseh muh poln tisti Nande Kosmačev; ne samo nedolžnih muh, tudi mnogo zlobe je tičalo v njegovi glavi in v njegovem srcu.

Radi teh lastnosti so ga imeli tudi v šoli tako radi, da so ga kar pet let zaporedoma obdržali v prvem razredu. Bil je kar za par glav višji od drugih kratkohlačarjev; seveda navihan pa bolj kot vsi drugi — kmetiški in gosposki.

Kolikokrat je zvodil za nos nedolžne meščanske šolarčke! Pa so ga vseeno vedno poslušali in mu verjeli; menda zato, ker je bil velik in so mislili, da zato ne laže in kaj več ve.

Tam za Škarjevo vrtno ograjo je imel najrajši svoj shod. O tem so pričali nebrojni podpisi in raznovrstne risarije, delo Nandetove umetne roke.

Tudi tistega dné, pred pustom je bilo, ko je zbral zopet svoje lahkóverne privržence v svoje zavetje. Tam je bil varen pred skrbnimi materami.

„Veste kaj?“ pravi, „danes vam bom pa povedal nekaj res posebnega. Sredpostno sredo ‚babo žagajo‘. Lansko leto sem šel tudi jaz pôleg, ko so žagali tisto staro in suho Belčarjevo Uršo tam doli v Pasjem ovinku. O, to je škripalo in hreščalo, ko so žagali suhe kosti.“

Lagal je kot cigan.

Seveda je šel gledat, toda kar je več povedal, ni bilo res. Uprav njega kot velikega radovedneža so poslali nekateri hudomušneži gledat, kako „babo žagajo“, in so mu rekli, da mora biti ravno opoldne na mestu, zato, da so mu pojedli doma dobro zabeljene žgance in so se mu potem posmehovali radi strogega posta na sredpostno sredo. Lakot in zasmeh sta bila huda kazen za prebrisanega radovedneža.

S to smolo je hotel letos namazati svoje tovariške.

„Letos jo bodo pa zopet“, je nadaljeval pomenljivo in skrivnostno. „Letos jo bodo pa zopet; pa pojdem zopet. A vam pa ne povem, kje.“

„Nande, povej, povej!“ se oglasijo vsi hkrati.

Odleglo mu je. Jih je že imel.

„Kaj mi pa daste, če vam povem? Zastonj ne povem!“

„Kaj pa češ?“

„No, kaj čem? Ti Viktor mi boš dal konec svinčnika s koščeno buciko; ti Dolfe pa tisto malo peresnico; ti Rudi pa barvice; ti Binče kos potice, ti Cenček pa eno cigareto. Ali bodete dali?“

„Bomo, bomo! Le povej!“ so zavpili vsi, da bi le izvedeli za osodepolni kraj.

„No, vidite, tam-le gori pod onim-le hrastom — v grabnu — pod Brezjem. Pa ne smete nikomur praviti. Jaz tudi ne bom. Ravno opoldne bodo začeli. Morate biti že prej tam in se dobro skriti, da vas ne vidijo, da vas ne ujamejo, da vam ne oblečejo narobe suknic in vam ne zvežejo rok na hrbtu in vas takih ne pošljejo domov. To ni karsibodi!“

Dečki so napeto poslušali prevažno razodetje. Doma pa so z nena- vadno pritajenostjo izpraševali, kdaj bo tista sredpostna sredo.

Prišla je, sicer počasi, strahovito počasi; pa prišla je le. Po solčnih plogih so se že kazale trobentice, teloh se je že belil pod grmovjem, in kos je požvižgaval v toplejših jutrih.

Neusmiljeno jih je imelo tisto jutro in tisto dopoldne. Kar prebiti ni bilo. To je dobro, da je bila šola. Pa še v šoli sto in sto misli, samo ne pri knjigah, ampak gor pod tistim hrastom, v tistem grabnu.

Po šoli brž, brž domov, knjige v kot pa hajd pod tisti hrast!

Mnogo prej je bil ondi že Nande. Skril se je za porobek v gostem leščevju; videti je pač hotel, kako oprezno bodo prišli, radovedno pričakovali, nič dočakali in naposled prevarjeni nevoljno odšli.

To je bilo vpraševanja ono opoldne. Kadilo se je že iz skleda na mizi in prijetno je dišalo po hiši po okusnem kosilu, toda dečkov ni odnikoder.

„Ali je naš pri vas?“

„Ne, pri nas ga ni. Našega pa tudi že nisem videla od zjutraj.“

„Rudi! Binče! Dolfe!“ slišalo se je izza tega in onega ogla. Toda nič!

„Naj bode, kjer hoče, saj ve, kdaj je kosilo, kar jejmo!“

Jedli, pojedli so, spomnili so se, da je sredpostna sredo. Tudi pri Kosmačevih je bilo tako. Sicer so mu nekoliko pustili in postavili v peč za pokrov, ker Nandeta običajno ni bilo nikdar opoldne domov.

„Kje si se zopet danes potikal?“

„Kje? Nikjer?“

„Tam za pokrovom imaš, potem pa nazaj v šolo!“

[„Saj ni nič.“

„E ja, mora biti“, pristopijo mati bližje. Za loncem si je oblizaval stari maček od žgancev mastne brke.

„Prav ti je, pa pridi ob pravem času domov!“

Lačen je šel isto popoldne Nande v šolo. Tudi Nandetovi prijatelji niso bili videti siti.

Prišlo je tudi v šoli vse na dan.

„Prav vam je“, reko učitelj, „kolikokrat sem vas svaril radi njegove družbe. Ti Nande, ti pa ostani po pouku tu, bomo pa letošnjo sredpostno sredo žagali — tudi moža“.

Kako se je to izvršilo, nisem mogel izvedeti; pač pa sem izvedel, da so biii njegovi lahkoverni tovariši korenito ozdravljeni. F. G.

Zima se poslavlja.

Solnce.

Mir kraljev v naravi veje
In na nebu vstaja zóra . . .
In jasneje in krasneje
Svita v zlatu snežna gora.

In na nebu solnce vspláva,
Svetlo solnce na obzorji —
Dan svečano se zaznáva
Po dolinah in pogorji:

„Jaz vas ljubim, senčni dóli,
Ljubim tebe, snežna góra . . .
Kar svetóv je naokoli —
Solnce vse ljubiti mora!“

In prinagne solnce glávo
In poljube dá stvarjenju —
Vse probuja se senjávo —
Vstaja k novemu življenju.

In na gôro v belem snegu —
Solnce svoj obraz pritisne, —
Slap šumeč ob skalnem bregu
V zlatih žarkih se zablisne . . .

In po logu in po pláni
Zapoj vesele tíce — —

Vstani, srce moje, vstáni,
Bodi vedro, moje lice!

Pridi k meni, solnce večno
Daj poljub na lica vela,
Da srcé mi bode srečno . . .
Da mi duša — bo vesela . . .

Milka Posavska.

Oj, odpihaj proč od nas!

Mrzla zima,
Ostri mraz,
Oj, odpihaj
Proč od nas!

Ko zacvela
Vigred bo,
Spet se zjasni
Mi oko.

Med cvetice
Sela bom
In veselo
Pela bom:

Hvala tebi,
Dobri Bog,
Da zelen spet
Dol je, log!